

Nr 7**Trafikutskottets betänkande med anledning av propositionen 1975:1 såvitt avser anslaget till Transportstöd för Gotland jämte motion****Propositionen**

I propositionen 1975:1 bilaga 8 (kommunikationsdepartementet) har regeringen under punkten E 16 (s. 179–180) föreslagit riksdagen att till Transportstöd för Gotland för budgetåret 1975/76 anvisa ett förslagsanslag av 17 100 000 kr.

Motionen

I motionen 1975:1453 av herr Gustafsson i Stenkyrka m. fl. (c, m, fp) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att det speciella rabattpris som f. n. gäller i Linjeflygs trafik mellan Gotland och fastlandet kommer även icke-gotlänningar till del året runt.

Utskottet

För att skapa gynnsammare betingelser för den näringsgeografiska utveckling som Gotlands inlemmande i stödområdet syftar till infördes den 1 februari 1972 för en treårig försöksperiod ett fraktstöd, avseende de från Gotland utgående godstransporterna i Rederi AB Gotlands färjetrafik med fastlandet (prop. 1971:154, TU 1971:28, rskr 1971:350). Samtidigt vidtogs en reducering av bolagets personbilstaxa. En förstärkning av godstransportstödet genomfördes den 1 juli 1973 (prop. 1973:95, TU 1973:14, rskr 1973:250).

Genom beslut av 1974 års riksdag (prop. 1974:140, TU 1974:27, rskr 1974:347) har godstransportstödet utvidgats att även avse transporter i färjetrafiken till Gotland. Beslutet innebar en nedsättning från den 1 februari 1975 av godstaxan (längdmetertaxan för godsfordon) för transporter till Gotland med 75 procent, dvs. till samma djup som det tidigare befintliga transportstödet för transporter från Gotland. Beslutet innebar vidare att ett transportstöd till persontrafiken med Gotlandsbolagets färjor infördes. Detta stöd innebar i förhållande till tidigare gällande taxor en sänkning av biljettpriserna på olika relationer med 25–40 procent från den 1 februari 1975.

För nästa budgetår har av regeringen till förevarande ändamål äskats ett

anslag om 17,1 milj. kr. Härav avser 8,5 milj. kr. godstransportstödet, 8 milj. kr. persontransportstödet och 600 000 kr. kostnader för fortsatt ned-sättning av personbilstaxan. Utskottet tillstyrker den sålunda begärda medelsanvisningen.

I motionen 1453 har hemställts att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att det speciella rabattpris som f. n. gäller i Linjeflygs trafik mellan Gotland och fastlandet kommer även icke-gotlänningar till del året runt. Utskottet får i anledning härav anföra följande.

Såsom i motionen framhållits gäller f. n. vissa specialpriser och rabattarrangemang för personer som är mantalsskrivna på Gotland året runt samt för alla passagerare under månaderna juni-augusti. Detta specialpris är f. n. 220 kr. tur och retur, vilket enligt motionärerna i och för sig inte kan betraktas som något lågpris för en flygsträcka på ca 20 mil. Det anses vidare vara av största betydelse från regional- och socialpolitiska synpunkter samt från näringspolitiska synpunkter om detta specialpris kunde utgå året runt för samtliga Gotlandsresenärer. Särskilt understryks den betydelse detta skulle ha för utvecklingen av den gotländska turistnäringen. Främst borde det ökade trafikstöd som ett lägre flygpris året runt skulle utgöra ses som en rättviseåtgärd för Gotland med dess unika trafiksituation.

Den uppfattning motionärerna därvid givit uttryck för kan utskottet i princip ansluta sig till. Under hänvisning härtill samt till vad som i övrigt anförts i motionen tillstyrker utskottet densamma. Det rabattpris som f. n. gäller i Linjeflygs trafik mellan Gotland och fastlandet bör sålunda i fortsättningen komma alla resenärer till del året runt. Det behov av ökad ersättning till Linjeflyg som enligt hittills tillämpade principer blir en följd härav torde få tillgodoses med medel från det förslagsanslag för ändamålet, vars anvisande utskottet under punkten 19 i sitt betänkande TU 1975:1 tillstyrkt.

Vad utskottet härom anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. till *Transportstöd för Gotland* för budgetåret 1975/76 anvisar ett förslagsanslag av 17 100 000 kr.,
2. med bifall till motionen 1975:1453 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört rörande rabattpris året runt för samtliga resenärer i Linjeflygs trafik mellan Gotland och fastlandet.

Stockholm den 3 april 1975

På trafikutskottets vägnar

SVEN MELLQVIST

Närvarande: herrar Mellqvist (s), Lothigius (m), Lindahl i Lidingö (s), Persson i Heden (c), Hjorth (s), Hugosson (s), Håkansson i Rönneberga (c), Rosqvist (s), Clarkson (m), Östrand (s), Stjernström (c), Magnusson i Kristinehamn (vpk), Sellgren (fp), Johansson i Hållsta (c) och fru Swartz (fp).

Reservation

av herrar Mellqvist (s), Lindahl i Lidingö (s), Hjorth (s), Hugosson (s), Rosqvist (s), Östrand (s) och Magnusson i Kristinehamn (vpk) som anser

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Såsom i" och slutar med "till känna" bort ha följande lydelse:

I förut nämnda proposition 1974:140 – angående transportstöd till Gotlandstrafiken – erinrades om att flyget spelar en väsentlig roll i fråga om Gotlands trafikförsörjning. Det svarar sålunda för ungefär 25 procent av antalet befordrade passagerare mellan Gotland och fastlandet. I Linjeflygs prissättning har särskild hänsyn också tagits till Gotlands speciella förhållanden. Genom redan gällande specialpris och rabattarrangemang på linjerna mellan Gotland och fastlandet intogs, enligt departementschefen, Gotland – vid jämförelse med annat inrikesflyg på motsvarande sträckor – en klart gynnad ställning. För att neutralisera en förestående ca tioprocentig kostnadshöjning inom inrikesflyget föreslog departementschefen vidare att gotlänningarnas specialpris för tur- och returresa – jämte motsvarande sommarpris för fastlänningarna – skulle bibehållas vid 220 kr. Härigenom skulle ifrågakommande resandegrupper befrias från en avgiftshöjning i storleksordningen 20 kr. Genom de flygpriser som därvid kommit att gälla för gotlänningarna och sommartrafiken skulle en reducering erhållas om ca 30 procent i förhållande till ordinarie pris.

I sitt betänkande över propositionen framhöll utskottet att det även under den fyraåriga försöksperiod med ett utökat transportstöd, som skulle börja den 1 januari 1975, kunde visa sig önskvärt eller nödvändigt att vidta ändringar i bidragssystemet eller avgifterna i Linjeflygs Gotlandstrafik. Om så skulle bli fallet förutsätts att sådana ändringar kommer till stånd utan dröjsmål.

Utskottet är alltså av samma uppfattning. Mot bakgrund av vad förut anförts och riksdagens tidigare beslut i frågan kan utskottet dock inte finna skäl föreligga att utöka rabatterna för fastlänningar att gälla året runt. Motionen avstyrks därför.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. avslår motionen 1975:1453.

